

Til lovforslag nr. L 80. Betænkning afgivet af skatte- og afgiftsudvalget den 6. maj 1983

Betænkning

over

Forslag til lov om skattefri virksomhedsomdannelse

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter, som denne har besvaret skriftligt og i samråd.

Udvalget har modtaget mundtlig og/eller skriftlig henvendelse fra:

Dansk Erhvervsgartnerforening,
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer
og
Håndværksrådet.

Herefter indstiller et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, centrum-demokraternes, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for skatter og afgifter stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget ved 2. behandling. Mindretallet er i princippet positivt over for lovforslaget, men kan ikke støtte lovforslaget uden politisk afklaring om den fremtidige avancebeskatning for hovedaktionærer. Mindretallet henviser i øvrigt til besvarelsen af spm. 41-44, der er optrykt som bilag til betænkningen.

Et *tredje mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *fjerde mindretal* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet og det af ministeren for skatter og afgifter under nr. 15 stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (Glistrup (FP)):

1) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Omdannelsen kan ske ved overdragelse til et allerede registreret selskab.«

2) Efter *stk. 2* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Lovens regler finder også anvendelse, når andre personligt ejede aktiver indskydes i et aktieselskab.«

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et *mindretal* (Hagen Hagensen (KF), Gammelgaard (KF), Anders Poulsen (V), Fogh Rasmussen (V), Emmert Andersen (CD), Stubbjær Pedersen (CD), Aase Olesen (RV) og Arne Bjerregaard (KrF)):

3) Efter *stk. 2* indføjes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Ministeren for skatter og afgifter, eller den, han måtte bemyndige dertil, kan tillade, at reglerne i denne lov, for så vidt de efter deres indhold er anvendelige, tillige kan finde anvendelse, hvor et aktie- eller anpartsselskab udskiller en del af selskabet til et selvstændigt datterselskab.«

Af *mindretallet under nr 1*:

4) Efter *stk. 2* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Loven finder også anvendelse, når andre end personer indskyder aktiver i et aktieselskab eller et anpartsselskab.«

Til § 2

5) I *stk. 1* udgår *litra a*).

6) I *stk. 1* udgår *litra b*).

7) I *stk. 1* udgår *litra c*).

8) *Stk. 2* udgår.

Til § 3

9) I *stk. 1* udgår *2. pkt.*

10) *Stk. 2* og *stk. 3* udgår.

Til § 4

11) I *stk. 5* indsættes som nyt punktum:

»Mod samtidig betaling af et gebyr på 6.000 kr. kan ejeren kræve, at ligningen ændres sådan, at han underkastes skattelovgivningens almindelige regler eller denne lovs bestemmelser.«

Til § 5

12) *Stk. 1* udgår.

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af *mindretallet under nr. 3*:

13) I *stk. 1* indsættes efter »vederlaget,«: »jfr. § 2, *stk. 1*, *litra b*,«.

Af *mindretallet under nr. 1*:

14) *Stk. 2* udgår.

Til § 9

Af *ministeren for skatter og afgifter*, tiltrådt af et flertal (Hagen Hagensen (KF), Gammelgaard (KF), Anders Poulsen (V), Fogh Rasmussen (V), Emmert Andersen (CD), Stubkjær Pedersen (CD), Glistrup (FP), Aase Olesen (RV) og Arne Bjerregaard (KrF)):

15) Paragraffen affattes således:

»§ 9. Loven træder i kraft den 1. juli 1983. På omdannelser, der finder sted med udgangen af indkomståret 1982 eller senere, er der adgang til at anvende reglerne i denne lov.«

Af *mindretallet under nr. 1*:

Ny paragraf

16) Efter § 9 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. I lov om landbrugsejendomme, jfr. lovbekendtgørelse nr. 603 af 30. november 1978, ophæves §§ 20, 21 og 22.«

Til titlen

17) Titlen affattes således:

»Forslag til lov om skattefri virksomhedsomdannelse og om ændring af lov om landbrugsjendomme.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ved at udelukke betingelsen om, at selskabet ikke tidligere må have drevet erhvervs-mæssig virksomhed, undgås afgrænsningsvanskeligheder, der i praksis vil kunne volde nok så store problemer. Derhos opnås, at der kan ske etapevis omdannelse af en virksomhed til ét aktieselskab eller ét anpartsselskab. Endvidere giver ændringsforslaget den fordel, at hvis et selskab har været drevet med underskud, kan dette underskud få sin rette skattemæssige behandling efter ligningslovens § 15 ved, at selskabet genbruges ved at blive knyttet til skattefri virksomhedsomdannelse.

Ved at undlade kravet om, at der skal være tale om et enmandsaktieselskab, åbnes op for, at omdannelse ifølge loven kan ske ved, at flere bliver ejere, hvad der bl.a. vil lette kapitaltilførsel udefra.

Til nr. 2

Det er ikke praktisk muligt og ikke fornuftigt begrundeligt at behandle indskud af andre aktiver i et selskab anderledes, end hvis der er tale om en »virksomhed«, hvad enten man så ellers i det praktiske livs mangfoldige enkelttilfælde nøjagtigt vil definere dette harmonika-begreb.

I forhold til leverandører, finansierer, udenlandske forretningsforbindelser, arvinger, ægtefælle eller andre er der ofte behov for, at en virksomhed splittes op i to eller flere selskaber, der kan være søsterselskaber eller moder/datterselskaber. Hele denne mangfoldighed må skatteloven ikke spærre for og derigennem gøre organisationen af dansk erhvervsliv mindre effektiv. Undertiden er

der behov for, at en del af virksomheden forbliver i privat eje – det kan være såvel juridiske (f.eks. bevillingsretlige eller lejekontraktforhold) som økonomiske (f.eks. ejerskifteafdrag), der er tale om. Også her bør den skattemæssige virksomhedsomdannelseslov være så smidigt udformet, at den åbner op for alle livets mangfoldigheder og ikke nøjes med at særbegunstige type-majoritetstilfældene.

Til nr. 3

Lovforslagets regler tager alene sigte på at give en eller flere personer adgang til at om-danne en bestående virksomhed til selskabsform uden mellemkommende beskatning af nogen art. Der har imidlertid vist sig at være et lignende behov for at kunne anvende forslagens regler om skattemæssig succession, hvor et selskab ønsker at udskille en bestående virksomhed til et selvstændigt datterselskab.

Efter hidtidig praksis har man tilladt selskaber at anvende reglerne i firmaomdannelsescirkulæret, såfremt de indskyder aktiver i et nystiftet selskab og som vederlag herfor modtager aktier, således at det oprindelige selskab bliver hovedaktionær i det nystiftede.

Formålet med ændringen er derfor at skabe den fornødne hjemmel til, at selskaber, der ønsker at udskille en bestående virksomhed til et selvstændigt datterselskab, også skal kunne anvende forslagets regler om skattemæssig succession, således at den hidtidige praksis kan fortsætte uændret.

Til nr. 4

Datterselskabsstiftelser m.v. bør behandles efter samme skattemæssige principper, som når en fysisk person iværksætter en virksomhedsomdannelse.

Til nr. 5

Der bør ikke diskrimineres over for folk, der bor andetsteds, men som driver virksomhed i Danmark, lige så lidt som vi kan lide mishandlinger af herboende, når de virker i det fremmede. Samfundet er bedst tjent med konkurrencemæssig ligestilling mellem folk fra ud- og indland. Når virksomheden er skattepligtig her, må det være ligegyldigt, om ejeren har andre aktiviteter, der ikke beskattes i Danmark, i relation til det i loven om-

handlede tilfælde, nemlig at virksomheden indskydes i et selskab, der bliver omfattet af dansk selskabsbeskatning.

Til nr. 6

Hvordan det i det enkelte tilfælde er hensigtsmæssigt at fordele vederlaget mellem aktiekapital, stiftertilgodehavender, friboligrettigheder osv., osv., må bero på de konkrete forhold, der jo er vidt forskellige fra den ene virksomhedsomdannelse til den anden. Det egner sig ikke til generelle, forhastede lovregler. F.eks. vil der i tilfælde, hvor virksomheden indskyder en stor mængde udestående fordringer og den personlige indehaver har en stor gæld, kunne være fornuft i et stort tilgodehavende, således at der, hvis aktieselskabet ellers kommer til at køre godt, kan ske udbetalinger til aktionæren i form af afdrag.

Til nr. 7

Som bl.a. anført i den som bilag optrykte henvendelse af 21. februar 1983 fra Håndværksrådet, bør der være mulighed for tilførsel af ny ansvarlig kapital i forbindelse med virksomhedsomdannelsen. Det giver kun omsvøb og urimelige forretningsmæssige vilkår, at skatteloven skal kræve, at omdannelsen og kapitaludvidelsen skal foregå i to tempi, jfr. herved det som bilag til nærværende betænkning optrykte ministersvar på udvalsspørgsmål 33.

Til nr. 8

Når en virksomhed har flere ejere, kan situationerne være vidt forskellige. Der er måske tale om, at en af ejerne er et aktieselskab. Eller at det er en søskendeflok, hvoraf nogle bor i udlandet, der har arvet et firma. Eller om noget helt tredje. Sætter skatteloven alle de skrivebordsoverforsigtighedsskranker, som præger regeringens lovforslag i almindelighed og dets § 2, stk. 2, i særdeleshed, hindres eller sinkes virksomhedsomdannelser i masser af tilfælde, hvor sådanne af hensyn til beskæftigelsen og samfundsøkonomien i øvrigt er særdeles tiltrængte. Ændringsforslaget går derfor ud på at ophæve § 2, stk. 2, som ikke indeholder én eneste sagligt begrundet sætning.

Til nr. 9

Efter hidtidig praksis har man frit kunnet vælge omdannelsesdato. Det er et kæmpe-tilbagekridt, når lovforslaget kun vil tillade én dato – typisk den 1. januar – idet forretningsmæssige vilkår og muligheder nu om dage er så hurtigt skiftende, at erhvervsmanden ikke blot filosofisk kan læne sig tilbage i stolen og vente på, at det bliver 1. januar, før han kan gennemføre en virksomhedsomdannelse. Mens græsset gror, dør hønen. Det er derfor af aldeles afgørende betydning i tusindvis af tilfælde for bevarelse af arbejdspladser, at der ikke indføres restriktioner i borgerens frie adgang til selv at vælge omdannelsesdato.

Til nr. 10

Et er omdannelsesdatoen, som spiller en afgørende rolle i omdannelsessituationen (jfr. bemærkninger til ændringsforslaget om, at § 3, stk. 1, 2. pkt., udgår).

Noget andet er, hvilken skæringsdag der er den mest praktiske i det lange løb.

Det bedømmes bedst af virksomheden selv.

Det er derfor i bedste fald at skabe et unødvendigt bureaukrati og formynderi at overlade dette spørgsmål til ligningsrådets dispositionsforholdsbefindende.

Til nr. 11

Når skatteloven giver den skattepligtige valgfrihed, som nærværende lovforslag gør det, er det umoralsk, at skatteyderen bondefanges til det for ham ugunstigste resultat, fordi han ikke magter inden en vis frist at overskue, hvad der er den for ham billigste løsning, eller måske ikke har perfektionisk ordening på bilagsmaterialet inden denne frists udløb.

Skatteyderne bør derfor have tidsubegrænsede fortrydelsesrettigheder, som vil kunne udøves så mange gange, skatteyderen ønsker det.

Men det skal ikke betales af andre skatteydere. Derfor skal der hver gang, skatteyderen vil omgøre sit valg, betales et beløb, der er mere end tilstrækkeligt til at dække det offentlige merudgifter – et beløb, der i det foreliggende tilfælde passende er fundet at kunne udgøre 6.000 kr.

Ændringsforslaget giver en klar og rimelig løsning på de problemer, som også ministeren har indrømmet at der er forbundet med § 4, stk. 5, men som han vil løse på en retssikkerhedsmæssigt og administrativt elendig facon, jfr. de som bilag til nærværende betænkning optrykte ministersvar på udvalgs spørgsmål 16 og 18.

Til nr. 12

Som § 5, stk. 1, er formuleret, er den indholdstom, men ifølge lovforslagets bemærkninger skulle reglen betyde, at »stiftertilgodehavendet skal optages til pari«, og det er en rigtig dårlig regel, idet et tilgodehavende for ikke at volde ravage i hele skattesystemet må skulle optages til den kurs – over eller under pari – som pr. det tidspunkt, hvor den pågældende opgørelse foretages, svarer til de for tilgodehavendet gældende rente-, afdrags- og sikkerhedsvilkår.

Til nr. 13

Ændringen er af teknisk karakter og går ud på at tydeliggøre, at pålydendet af et eventuelt stiftertilgodehavende skal svare til den del af vederlaget for virksomheden, der ikke ydes i form af aktier eller anparter efter § 2, stk. 1, b.

Baggrunden for den foreslåede ændring er, at dele af bemærkningerne til lovforslaget, specielt til § 5, kan skabe usikkerhed om, hvorvidt værdien af selskabets aktie- eller anpartskapital og af størrelsen af et stiftertilgodehavende skal beregnes på grundlag af vederlaget for virksomheden eller på grundlag af de skattemæssige værdier af virksomhedens aktiver og passiver.

Fastsættelsen af vederlaget for virksomheden skal ske i overensstemmelse med de herom gældende regler i selskabslovgivningen m.v. Såvel værdien af selskabets kapital som størrelsen af stiftertilgodehavendet skal beregnes på grundlag af dette vederlag. Bestemmelserne i § 2, stk. 1, b, og § 5, stk. 1, regulerer alene forholdet mellem den del af vederlaget, der skal ydes i form af aktier og anparter, og den del, der kan ydes som et stiftertilgodehavende. Lovforslaget griber således ikke ind i den selskabsretlige opgørelse af vederlaget for virksomheden.

Derimod indeholder lovforslaget i § 4 regler om fastsættelsen af den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne eller anparterne. Disse anses for erhvervet for et beløb, der svarer til den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver og passiver. Denne beregnes som kontantværdien af virksomhedens aktiver og passiver (handelsværdien) med fradrag af den skattepligtige fortjeneste, der ville være opstået, hvis virksomheden var blevet solgt kontant. Herved sikres det, at den hidtidige ejer ved et senere salg af aktierne eller anparterne i princippet bliver beskattet af den latente fortjeneste, der ikke er blevet beskattet ved omdannelsen. Opgørelsen af anskaffelsessummen for aktierne eller anparterne tjener således et andet formål end fastsættelsen af vederlaget for virksomheden.

Det er derfor fundet hensigtsmæssigt at holde de selskabsretlige regler for fastsættelsen af værdien af indskud i selskabet og opgørelsen af aktie- eller anpartskapitalen adskilt fra det skattemæssige spørgsmål om, hvorledes anskaffelsessummen for aktierne eller anparterne skal opgøres, hvis disse senere afhændes. Herved undgår man endvidere, at skattemyndighedernes eventuelle tilside-sættelse af et skøn over værdien af et aktiv f.eks. betyder, at registreringen af selskabet automatisk skal genoptages, eller at aktierne eller anparterne udstedes til underkurs.

En regel om, at vederlaget for virksomheden skulle svare til den skattemæssige værdi ved opgørelse af anskaffelsessummen for aktierne eller anparterne, ville medføre store tekniske og administrative vanskeligheder for omdannelser efter lovforslagets regler.

Til nr. 14

Indekstillæg og dittofradrag må behandles ens i hele skattelovgivningen. Og da loven i øvrigt betragter dem som formueforskydning-

ger, er det urimeligt og administrativt forkrøblende at anderledesbehandle den lille bagatelig af indeksområdet, som omhandles i lovforslagets § 5, stk. 2.

Til nr. 15

Ændringen tilsigter at præcisere, at virksomhedsindehavere i tiden fra udgangen af indkomståret 1982 til lovens ikrafttræden både kan omdanne efter de hidtil gældende regler, herunder efter det daværende ligningsdirektorats cirkulære af 12. oktober 1962 (firmaomdannelsescirkulæret), og efter lovforslagets regler. Det er fortsat tanken, at der fra lovens ikrafttræden ikke længere skal være mulighed for omdannelse efter firmaomdannelsescirkulærets regler. Det er derfor hensigten i forbindelse med vedtagelsen af lovforslaget at lade statsskattedirektoratet udsende et cirkulære, der ophæver firmaomdannelsescirkulæret.

Til nr. 16

Ved gennemførelse af ændringsforslaget kommer hele landbruget og hele gartneriet også ind under nyordningen, som der vel nok i disse erhverv er endnu større behov for end andetssteds som følge af, at det i forhold til indtjeningen store kapitalapparat dårlig kan opretholdes, såfremt man obligatorisk skal fortsætte med de generationsskifte-åreladninger og mindske muligheder for tilførsel af ansvarlig kapital, som den personlige ejendomsform indebærer.

Til nr. 17

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 16, sådan som de andre partier fortolker folketingets forretningsorden.

Hagen Hagensen (KF) fmd. Gammelgaard (KF) Anders Poulsen (V) nfmd.

Fogh Rasmussen (V) Glistrup (FP) Arne Bjerregaard (KrF) Emmert Andersen (CD)

Stubkjær Pedersen (CD) Bakholt (S) Camre (S) Egon Jensen (S) Lykketoft (S)

Karl Nielsen (S) Tastesen (S) Aase Olesen (RV) Rahbæk Møller (SF)

Marianne Bentsen-Pedersen (SF)

Partiet VS havde ikke medlemmer i udvalget.

HÅNDVÆRKS RÅDET

Den 21. februar 1983

Bilag 1

Håndværksrådets kommentar til lovforslag nr. L 80: Forslag til lov om skattefri virksomhedsomdannelse

I anledning af det af skatteminister Isi Foighel fremsatte forslag til lov om skattefri virksomhedsomdannelse ønsker Håndværksrådet herved kort at redegøre for rådets holdning til lovforslaget.

Håndværksrådet finder ligesom regeringen, at det er rimeligt at lette adgangen til virksomhedsomdannelse, således at der ikke udløses beskatning af virksomhedsindehaveren ved omdannelsen. En lov om skattefri virksomhedsomdannelse betragtes af Håndværksrådet som et positivt initiativ, der vil medføre, at vækstorienterede virksomheder ved omdannelse opnår forbedrede akkumulationsmuligheder, samtidig med at der åbnes mulighed for at mindske den personlige hæftelse.

Håndværksrådet vil dog samtidig pege på det uhensigtsmæssige i, at der i forbindelse med omdannelsen *ikke* skal være mulighed for at få tilført yderligere kapital til selskabet fra andre end den hidtidige ejer.

Håndværksrådet ønsker i den forbindelse at gøre opmærksom på en netop afsluttet

undersøgelse af, hvor mange af de mindre fremstillings- og reparationsvirksomheder, der vil lade sig omdanne fra personlig ejt virksomhed til virksomhed ejet på selskabsform. Undersøgelsen viser, at 15 pct. af virksomhederne vil lade sig omdanne, hvis lovforslaget vedtages. Samtidig viser undersøgelsen, at 26 pct. af de virksomheder, som vil lade sig omdanne, er positive over for tilførsel af ansvarlig kapital.

For at sikre, at disse virksomheder får mulighed for at få et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til hurtig ekspansion, vil Håndværksrådet opfordre til, at lovforslagets § 2 c ændres, således at der bliver åbnet mulighed for at få tilført yderligere kapital til selskabet fra andre end den hidtidige ejer i forbindelse med den skattefri virksomhedsomdannelse.

Ændres lovforslaget i overensstemmelse med ovenstående, er det Håndværksrådets opfattelse, at der skabes et forbedret grundlag for at understøtte de vækst-, beskæftigelses- og eksportmuligheder, der findes i de mindre virksomheder.

Med venlig hilsen

HOLGER VOIGT-PETERSEN
formand

Bjarne Hastrup
direktør

Skattefri virksomhedsomdannelse i den mindre industri og indstillingen til at få tilført ansvarlig kapital

De senere års høje renteniveau har medført en debat om erhvervslivets manglende muligheder for at bevare og eventuelt udbygge konkurrenceevnen ved øgede investeringer og om de fremtidige muligheder for at honorere kravet fra kommende pensionister.

Et samfunds fremtidige velstand afhænger af investeringsniveauet. Ophører investeringerne, forfalder det allerede eksisterende kapitalapparat, muligheden for nye tekniske landvindinger forspildes, hvorved betalingsbalancen forværres yderligere, og levefoden vil derfor på længere sigt være ubønhørligt faldende.

Det høje renteniveau har på den ene side allerede kvalt en stor del af investeringslysten i det private erhvervsliv og dermed forringet dets konkurrenceevne, samtidig med at pensionsopsparerne har fået urealistiske forventninger om, hvad de kan opnå af reelle forbrugsmuligheder i fremtiden.

For at løse denne problemstilling er det nødvendigt at få øget investeringsniveauet i det private erhvervsliv. Det opnås hurtigst og bedst ved at få fjernet skillelinjen mellem opsparerne på den ene side og virksomhedsejerne på den anden side. Løsningen ligger i, at opsparerne i højere grad kommer virksomhederne i møde med en kapital, der følger erhvervslivet i tykt og tyndt: *ansvarlig kapital*.

Årsagen til, at tilførsel af ansvarlig kapital er et centralt problem i de mindre virksomheder, er følgende forhold.

For det første er investeringer i produktionsudstyr, bygninger o.lign. ofte meget store i relation til virksomhedens størrelse.

For det andet påvirker den teknologiske udvikling finansieringsbehovet i opadgående retning, da de mindre virksomheder i stadig stigende grad må investere i avanceret produktionsudstyr. Dette er tilfældet både ved

ekspansion, og når virksomhedens konkurrenceevne skal opretholdes.

For det tredje er det nødvendigt med tilførsel af ansvarlig kapital, hvis virksomhederne ved ekspansion blot skal opretholde eller eventuelt forbedre deres soliditet. En forbedret soliditet giver samtidig virksomhederne en bedre kreditværdighed.

Endelig, for det fjerde, er ansvarlig kapital med til at nedbringe rentebyrden, hvorved virksomhederne bedre bliver i stand til at overleve konjunkturelle svingninger.

Det er imidlertid en udbredt opfattelse, at de mindre virksomheder, som jo udgør hovedparten af det private erhvervsliv, ikke er særlig villige til at afgive indflydelse som modydelse for tilførsel af ansvarlig kapital.

Håndværksrådet har derfor ladet foretage et rundspørge blandt 400 mindre fremstillings- og reparationsvirksomheder om disse virksomheders villighed til at modtage ansvarlig kapital. De 400 virksomheder udgør et repræsentativt udsnit af 20.000 mindre virksomheder, som beskæftiger ca. 140.000 mennesker inden for:

- autoreparation
- smede- og maskinreparation
- jern- og metalindustri, maskinfabrikation
- træ- og møbelindustri
- grafisk industri

De virksomheder, hvis selskabsform enten er personlig ejet eller interessentskab, blev først spurgt, om de ville lade sig omdanne til anpartsselskab eller aktieselskab, hvis lovforslaget om skattefri virksomhedsomdannelse bliver vedtaget. Var svaret ja, blev de yderligere spurgt om holdningen til at modtage ansvarlig kapital.

De virksomheder, som i forvejen blev drevet på selskabsform (A/S eller ApS), blev

alle spurgt om deres holdning til at få tilført ansvarlig kapital.

I nedenstående tabel er undersøgelsens resultater gengivet.

Branche	Personlig ejet eller I/S		Drevet som A/S eller Aps	I alt positive for ansv. kapital
	Vil omdannes til Aps eller A/S	Heraf positiv for ansvarlig kapital	Heraf positiv for ansvarlig kapital	
Autoreparation	10 pct.	17 pct.	31 pct.	7 pct.
Smede- og maskinrep.	13 pct.	0 pct.	13 pct.	4 pct.
Jern- og metalindustri, maskinfabrik	22 pct.	38 pct.	35 pct.	25 pct.
Træ- og møbelindustri	21 pct.	40 pct.	33 pct.	20 pct.
Grafisk industri	9 pct.	0 pct.	17 pct.	9 pct.
I alt	15 pct.	26 pct.	30 pct.	16 pct.

Det fremgår af tabellen, at jern- og metalindustrien samt træ- og møbelindustrien generelt er mest positive over for tankerne om at få tilført ansvarlig kapital. Derudover er der – ikke særlig overraskende – en generel tendens til, at de virksomheder, som drives på selskabsform og derfor allerede er fortrolige med begrebet ansvarlig kapital, i højere grad er positivt indstillede over for det at få tilført ansvarlig kapital.

Hovedresultatet viser, at 16 pct. af samtlige mindre fremstillingsvirksomheder er positive over for udefra kommende kapital med indflydelse.

Dette overraskende resultat viser, at der formodentlig er ved at ske en opblødning i de mindre virksomhedsindehaveres holdning til at afgive indflydelse som modydelse mod kapitaltilførsel. Det er en holdningsændring, som ikke alene er sket i de virksomheder, der allerede drives på selskabsform, men som også præger en stor del af de virksomheder,

der vil lade sig omdanne til ApS eller A/S, hvis lovforslaget om skattefri virksomhedsomdannelse bliver vedtaget.

For at virksomhederne og dermed samfundet kan opnå størst mulig gavn af denne holdningsændring kræver det imidlertid,

- 1) at lovforslaget om skattefri virksomhedsomdannelse ændres, således at der *åbnes mulighed for, at der i forbindelse med omdannelsen kan blive tilført yderligere kapital til virksomheden fra andre end den hidtidige ejer,*
 - 2) at pensionskasser, livsforsikringselskaber, fonde m.v. vil medvirke til at få kanaliseret en del af deres kapital ind i mindre virksomheder som ansvarlig kapital.
- Opfyldes disse betingelser, er det Håndværksrådets opfattelse, at der skabes et bedre grundlag for at understøtte de vækst-, beskæftigelses- og eksportmuligheder, der findes i de mindre virksomheder.

Bilag 2

Nogle af udvalgets spørgsmål til ministeren for skatter og afgifter og dennes svar herpå

Spørgsmål 16:

»Hvad er reaktionen, hvis ejeren glemmer at vedlægge selvangivelsens erklæring efter § 4, stk. 5, og/eller de i § 4, stk. 5, nævnte bilag?«

Svar:

Såfremt ejeren har valgt at anvende lovforslagets regler, men glemt at medsende de i § 4, stk. 5, nævnte bilag til selvangivelsen, vil denne mangel antagelig kunne afhjælpes i hovedparten af tilfældene i forbindelse med ligningen. Om de tilfælde, hvor bilagene ikke fremkommer fra skatteyderen, har statskattedirektoratet oplyst, at dette ikke vil medføre, at omdannelse efter lovforslaget bør afvises. Det vil derimod bevirke, at ligningsmyndighederne af egen drift må fremskaffe de oplysninger m.v., der er fornødne for, at en afgørelse kan træffes.

Spørgsmål 18:

»Hvorvidt kan firmaomdannelsens vilkår efterfølgende suppleres eller ændres, hvis ligningsmyndigheden – jfr. § 4, stk. 5, 2. pkt. – finder, at en eller flere af lovens detailkrav ikke er opfyldt?«

Svar:

Det synes rimeligt at tillade omdannelsen ændret eller suppleret på et eller flere punkter, såfremt den påtænkte ændring ligeledes lader sig gennemføre med civilretligt bindende virkning. Det forekommer i denne forbindelse rimeligt at tillade ændring efter de sædvanlige for omgørelse gældende regler, dvs. inden for den i skattestyrelseslovens § 30 nævnte frist.

Spørgsmål 33:

»Fortabes skattefriheden, hvis der indgås en bindende aftale til omgåelse af § 2, stk. 1 c, om, at man først udfærdiger omdannelsesdokumenter og så nogen tid efter – måske 5 minutter senere, måske inden en måned efter, at omdannelsen er registreret – udvider

aktiekapitalen, hvor bestemte andre personer end den hidtidige firmaindehaver får ret og pligt til at tegne de nye aktieposter?«

Svar:

Lovforslaget tager udelukkende sigte på at regulere vilkårene for skattefri virksomhedsomdannelse. Spørgsmålet om forhøjelse af aktie- eller anpartskapitalen reguleres derimod af reglerne i aktie- og anpartselskabslovgivningen. Forslaget er således ikke i sig selv til hinder for, at indskudskapitalen i selskabet efterfølgende forhøjes i overensstemmelse med de herom gældende regler i selskabslovgivningen.

Spørgsmål 41:

»Ville det ikke være rimeligt at fastslå i lovforslaget eller i et betænkningsskildring fra ministeren, at det ikke er muligt at overdrage en del af en virksomhed, ligesom det kunne være formålstjenligt at fjerne den tvivl i lovforslagets indhold, som ministeren udtrykker i slutningen af besvarelsen af spørgsmål 23?«

Svar:

I bemærkningerne til § 2 er det udtrykkeligt anført, at anvendelse af lovforslagets regler forudsætter, at det er en bestående virksomhed, der overføres til selskabet. Det er derfor ikke muligt at overdrage en del af en virksomhed med de i forslaget fastsatte skattemæssige virkninger. I overensstemmelse med hidtidig praksis må det bero på en bedømmelse af de konkrete omstændigheder, om der er tale om overførelse af virksomhed, eller om der alene er tale om at overføre et enkelt eller enkelte aktiver. Der synes ikke herudover at være behov for at fastslå, at det ikke er muligt at overdrage en del af en virksomhed efter lovforslagets regler. Der ses ligeledes ikke at være yderligere behov for at præcisere, at lovforslagets regler ikke rummer mulighed for, at ejeren af to selvstændige virksomheder kan foretage omdannelser, således at det ene selskab umiddelbart bliver moderselskab for det andet.

Spørgsmål 42:

»Skal der i åbningsstatus afsættes udskudt skat?«

Svar:

Som fremhævet i bemærkningerne til ændringsforslagets nr. 2 er de selskabsretlige regler for fastsættelsen af værdien af indskud i selskabet og opgørelsen af aktie- eller anpartskapitalen efter lovforslaget adskilt fra det skattemæssige spørgsmål om, hvorledes anskaffelsessummen for aktierne eller anparterne skal opgøres, hvis disse senere afhændes. Værdien af selskabets aktie- eller anpartskapital og størrelsen af et stiftertilgodehavende skal beregnes på grundlag af vederlaget for virksomheden og ikke på grundlag af de skattemæssige værdier af virksomhedens aktiver og passiver.

Fastsættelsen af den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne eller anparterne skal ske efter reglerne i lovforslagets § 4.

Fastsættelsen af vederlaget for virksomheden skal derimod ske i overensstemmelse med de herom gældende regler i selskabslovgivningen m.v. Om der i åbningsstatus skal afsættes udskudt skat, må derfor afgøres efter disse regler.

Spørgsmål 43:

»Skal investeringsfondsreserven påvirke aktiernes skattemæssige værdi?«

Svar:

I henhold til § 7, stk. 1, i lovforslaget kan ubenyttede henlæggelser til investeringsfonds og de dertil knyttede indskud i pengeinstitutter, der er foretaget af ejeren, overføres helt eller delvis til selskabet. Lovforslagets § 4 indeholder regler om fastsættelsen af den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne eller anparterne. Disse anses for erhvervet for et beløb, der svarer til den skattemæssige værdi af virksomhedens aktiver og passiver. Denne beregnes som kontantværdien af virksomhedens aktiver og passiver (handelsvær-

dien) med fradrag af den skattepligtige fortjeneste, der ville være opstået, hvis virksomheden var blevet solgt kontant. Som anført i bemærkningerne til § 4 skal det fulde henlæggelsesbeløb, der overføres til selskabet, følgelig indgå som passiv ved fastsættelsen af den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne eller anparterne. Indsættelser på en konto for investeringsfonds, der knytter sig til det overførte henlæggelsesbeløb, efter investeringsfondslovens § 5 skal derimod indgå som aktiv ved fastsættelsen af den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne eller anparterne.

Spørgsmål 44:

»Kan der opstå negativ skattemæssig anskaffelsessum på aktierne?«

Svar:

Som anført i besvarelsen af spørgsmål 43 fastsættes den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne eller anparterne som kontantværdien af virksomhedens aktiver og passiver (handelsværdien) med fradrag af den skattepligtige fortjeneste, der ville være opstået, hvis virksomheden var blevet solgt kontant. Herved sikres det, at den hidtidige ejer ved et senere salg af aktierne eller anparterne i princippet bliver beskattet af den latente fortjeneste, der ikke er blevet beskattet ved omdannelsen. Har den hidtidige ejer f.eks. foretaget meget store forlodsafskrivninger, der ved et kontant salg af virksomheden ville have udløst en tilsvarende stor skattepligtig fortjeneste, kan det derfor tænkes, at den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne eller anparterne bliver negativ. Dette indebærer, at den hidtidige ejer, hvis selskabet efterfølgende opløses, mindst skal beskattes på grundlag af den negative anskaffelsessum. I hovedparten af tilfældene må det dog antages, at den skattemæssige anskaffelsessum for aktierne eller anparterne vil være positiv.

